

11

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI ARTYLERII

TAJNE

Egz. Nr 3

~~Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. br. K. Świerczewskiego
Dział
Nr~~

mjr KOSTRZEWSKI

**Artyleryjsko-przeciwlotnicze zabezpieczenie
wojsk KA w obronie**

~~Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. br. K. Świerczewskiego
Dział
Nr 05660~~

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
BIBLIOTEKA TAJNA
Nr ewid. 09808

BIBLIOTEKA GŁÓWNA - ARCHIWUM
Nr ewid.
Akademii Obrony Narodowej

12436

RÉMBERTÓW

STYCZEN

1956

190

11

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI ARTYLERII

TAJNE

Egz. Nr 3

~~Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. br. K. Świerczewskiego
Dział _____
Nr _____~~

mjr KOSTRZEWSKI

Artyleryjsko-przeciwlotnicze zabezpieczenie wojsk KA w obronie

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. br. K. Świerczewskiego
Dział _____
Nr 05660

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
BIBLIOTEKA TAJNA
Nr ewid. 09808

BIBLIOTEKA GŁÓWNA - ARCHIWUM
Nr ewid. _____
Akademia Obrony Narodowej

12436

190

Przew. Prot. nr. 12357 Pam

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
Im. gen. broni K. Swierczewskiego

FAKULTET ARTYLERII
KATEDRA TAKTYKI ARTYLERII

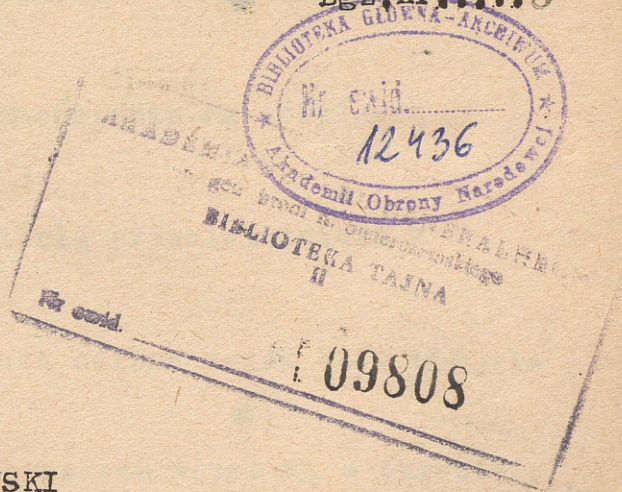
ZATWIERDZAM
KOMENDANT FAKULTETU ART.

/-/ D E G A- ppłk

Rembertów dnia 1955

T A J N E

Egz. nr. 3

mjr. KOSTRZEWSKI

ARTYLERYJSKO → PRZECIWLOTNICZE ZABEZPIECZENIE WOJSK KA W
OBRONIE

Archiwum Biblioteki Tajnej
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
Im. gen. br. K. Swierczewskiego
Dział _____
Nr. 05660

Zgadnam się:
SZEF KATEDRY TAKTYKI ARTYLERII

/-/ A N D R O S I U K
ppłk.

REMBERTOW

GRUDZIEN

1955 r.

T R E S C

1. Ogólne zasady OPlot KA w obronie, rola i zadania artylerii przeciwlotniczej.
2. Normy gęstości i potrzeby wzmocnienia KA artylerią przeciwlotniczą w obronie.
3. Organizacja dowodzenia artylerią przeciwlotniczą w obronie KA.
4. Artyleryjsko - przeciwlotnicza osłona wojsk KA w okresie przygotowania do obrony.
5. Artyleryjsko-przeciwlotnicza osłona wojsk KA w okresie walki obronnej.

1. Ogólne zasady OPlot KA w obronie, rola i zadania artylerii przeciwlotniczej.

Zadania OPlot wojsk KA w obronie wykonują tak jak i w działaniach zaczepnych przede wszystkim główne środki Oplot t₂ jest lotnictwo myśliwskie i artyleria przeciwlotnicza, przy ścisłym współdziałaniu ze sobą i innymi środkami OPlot.

Ponadto w skład systemu OPlot KA w obronie należy zaliczyć:

- system ognia przeciwlotniczych karabinów maszynowych;
- system ognia broni piechoty wyznaczonej do zwalczania lotnictwa;
- system obserwacji i powiadamiania;
- przedsięwzięcia stosowane w celu zmniejszenia skutków napadu powietrznego.

Podstawowym środkiem OPlot KA w obronie będzie w zasadzie artyleria przeciwlotnicza ze względu na niekorzystny zazwyczaj stosunek sił lotnictwa myśliwskiego, własnego do nieprzyjaciela, dlatego w dalszym ciągu wykładu będą rozpatrywane zagadnienia artyleryjsko-przeciwlotniczej osłony wojsk KA organizujących obronę /zawczasu przygotowaną/ na głównym kierunku uderzenia.

Przodująca rola artylerii przeciwlotniczej w systemie środków OPlot KA w obronie wynika z:

- technicznych właściwości sprzętu, umożliwiającego prowadzenie skutecznego ognia do wszystkich lotniczych środków napadu powietrznego na różnych wysokościach, w różnych warunkach i bez względu na porę doby i roku;
- dużych możliwości manewrowych, pozwalających na ześrodkowanie dużych sił artylerii przeciwlotniczej w koniecznym miejscu i czasie;
- możliwości szybkiego ześrodkowania ognia na korzyść tych wojsk, które w danym etapie walki obronnej wykonują najważniejsze zadania;

- możliwości ścisłego współdziałania z osłoniętymi wojskami dzięki temu, że znajduje się ona bezpośrednio w ich ugrupowaniu bojowym;
- zdolności do długotrwałego prowadzenia działań bojowych.

Wyposażenie artylerii przeciwlotniczej w nowoczesne środki radiolokacyjne w znacznym stopniu ułatwia kierowanie ogniem i podwyższa wielokrotnie skuteczność jej ognia oraz umożliwia uniezależnia ją od warunków meteorologicznych i pory doży.

Zadania artylerii przeciwlotniczej w osłonie wojsk KA w obronie wynikają z zadań wykonywanych przez lotnictwo npla w poszczególnych etapach /okresach/ walki.

Do głównych zadań artylerii przeciwlotniczej w osłonie wojsk KA w obronie należy zaliczyć:

a/ w okresie przygotowawczym:

- osłona przed uderzeniami powietrznych środków napadu;
przegrupowania wojsk KA, ugrupowań bojowych poszczególnych związków taktycznych pierwszego i drugiego rzutu KA, wspierającej je artylerii i czołgów, SD, dróg dowozu i ewakuacji oraz ważniejszych obiektów tyłowych.

b/ w okresie walki obronnej:

- osłona przed uderzeniami powietrznych środków napadu: związków taktycznych KA pierwszego rzutu, broniących się na kierunku głównego uderzenia npla oraz wspierającej je artylerii i czołgów drugiego rzutu KA w czasie wykonywania kontrataku;
- SD, dróg dowozu i ewakuacji;
- umożliwienie wysadzenia desantu powietrznego.

Ponadto w okresie walk obronnych artyleria przeciwlotnicza może brać udział w zwalczaniu masowych ataków czołgów oraz prowadzić samodzielnie walkę z czołgami, które wkłamały się w rejon jej SO.

W celu osiągnięcia jak najlepszych wyników w zwalczaniu środków napadu powietrznego npla wysiłki artylerii przeciwlotniczej musi być uzgodniony z lotnictwem myśliwskim.

Należy jednak pamiętać, że niezależnie od aktywnego działania artylerii przeciwlotniczej i innych środków OPlot w zwalczaniu lotnictwa i bezpilotowych środków napadu powietrznego npla duże znaczenie dla obniżenia skuteczności tych napadów posiadają: rozśrodkowanie wojsk i technicznych środków walki, dokładne maskowanie siły żywej i techniki oraz budowa szczelin, specjalnych ukryć i schronów przeciwlotniczych dla wojsk i sprzętu bojowego.

2. Normy gęstości i potrzeby wzmocnienia KA artylerią przeciwlotniczą w obronie.

Jak doświadczenia wykazują w celu zapewnienia skutecznej artyleryjsko - przeciwlotniczej osłony wojsk korpusu broniącego się w pierwszym rzucie armii, należy go wzmocnić taką ilością artylerii przeciwlotniczej, aby osiągnąć średnią gęstość osłony 12-15 dział na km frontu.

Powyższa norma gęstości jest tylko orientacyjna. Gęstość artyleryjsko - przeciwlotniczej osłony zależy od wielu czynników i w każdej konkretnej sytuacji będzie zależała od:

- roli, miejsca i zadania KA w operacji obronnej armii;
- szerokości pasa obrony KA;
- ilości artylerii przeciwlotniczej wzmocnienia;
- charakteru i natężenia działalności lotnictwa npla.

KA posiada następujące środki artylerii przeciwlotniczej:

a/ w dywizjach piechoty.

- w pułkach piechoty po jednej baterii 37 mm /8 działowej/ czyli w sześciu pułkach /6x8=48/ 48 dział oraz w dwóch pczap po jednej baterii sześćo działowej czyli /2x6=12/ 12 dział; razem 60 dział 37 mm;

- w każdym organicznym paplocie dwie baterie 85 mm i cztery baterie 57 mm /wszystkie baterie sześć działów/ czyli w dwóch pułkach / $2 \times 36 = 72$ / 72 działa w tym 24 SK 48 MK.

b/ w dywizji zmechanizowanej:

- w pułkach zmechanizowanych po jednej baterii 37 mm /8 działowej/, czyli w trzech pułkach zmechanizowanych / $3 \times 8 = 24$ / 24 działa oraz w pozycji i opczap po jednej baterii 37 mm / 6 działowej/, czyli / $2 \times 6 = 12$ / 12 dział 37 mm; razem 24 plus 12 = 36 dział;
- w organicznym paplocie /jak w DP/ 36 dział w tym 12 dział 85 mm i 24 działa 57 mm;

e/ w korpusie organiczny paplot: cztery baterie 85 mm i dwie baterie 57 mm, czyli razem 36 dział.

W sumie KA w składzie dwóch dywizji piechoty i jednej dywizji zmechanizowanej posiada: / $60 + 72 + 36 + 36 + 36 = 240$ / 240 dział przy stosunku kalibrów MK do SK jak jeden do trzech.

Wynika z tego, że KA w powyższym składzie broniąc się na głównym kierunku w ramach operacji obronnej armii, przy ugrupowaniu w dwa rzuty, w pasie o szerokości 25 km może osiągnąć średnią gęstość osłony około / $240 : 25 = 10$ / 10 dział na km frontu.

KA broniący się na głównym kierunku powinien być osłaniany z gęstością 12 - 15 dział na km frontu, zatem potrzeba wzmocnienia korpusu artylerią przeciwlotniczą wyraża się cyfrą / $2-5$ / $\times 25 = 50 - 125$ dział co w przeliczeniu na jednostki organizacyjne wynosi od dwóch paplot /72 działa/ do dywizji artylerii przeciwlotniczej /144 działa/.

KA pierwszego rzutu armii broniący się na kierunku pomocniczym będzie z reguły osłaniany jedynie organicznymi środkami artylerii przeciwlotniczej, dlatego gęstość osłony będzie odpowiednio mniejsza i niecelowym, jest określanie jej norm, gdyż praktycznie zależność będzie ona każdorazowo od konkretnych warunków w jakich korpus organizuje obronę.

Rozpatrując zagadnienia gęstości osłony wojsk w obronie powinniśmy zwrócić uwagę na jeszcze jedno zasadnicze zagadnienie, to jest na możliwości lotnictwa npla.

Jasnym jest, że wojska npla prowadzą działania zaczepne, na danym kierunku operacyjnym będą wsparte odpowiednio większą ilością lotnictwa bombowego, myśliwsko-bombowego i myśliwskiego niż miałyby to miejsce w warunkach przejścia npla do obrony.

Zatym w tych warunkach lotnictwo npla będzie dążyło do wywołania jeśli nie panowania do przy najmniej przewagi w powietrzu.

Dlatego w warunkach prowadzenia przez nasze wojska walk obronnych należy się liczyć z bardziej intensywnym i masowym działaniem lotnictwa npla niż miałyby to miejsce w warunkach natarcia.

Z tego punktu widzenia należy dążyć do osiągnięcia norm gęstości zbliżonych do gęstości osiągniętej w natarciu to znaczy około 20-25 dział na 1 km frontu na całą taktyczną głębokość obrony.

Osiągnięcie tej gęstości osłony, bez konieczności dodatkowego wzmocnienia korpusu artylerią przeciwlotniczą będzie możliwe przez zachowanie podstawowej właściwości jej użycia to znaczy, przez zmasowane użycie artylerii przeciwlotniczej na kierunku głównego wysiłku obrony wojsk korpusu, oraz ponadto będzie zależeć każdorazowo od konkretnej sytuacji w jakiej korpus organizuje obronę.

Rozpatrzmy przykładowo podział artylerii przeciwlotniczej między związki taktyczne korpusu oraz możliwe do osiągnięcia normy gęstości osłony w wypadku wzmocnienia korpusu:
a/ dwoma paplot; b/ dywizją artylerii przeciwlotniczej.

Wariant 1: KA organizuje obronę na głównym kierunku w ramach operacji obronnej armii w pasie o szerokości 34 km. Główny wysiłek obrony skupia korpus na lewym skrzydle - w pasie lewo skrzydłowej dywizji i jednego pułku prawo skrzydłowej dywizji; szerokość tego odcinka 18 km. Na tym kierunku jest rozmieszczony drugi rzut KA i odwody specjalne. Pozostałe

dwa pułki prawo skrzydłowej dywizji bronią się na odcinku 16 km w terenie bagnisto lesistym. Korpus otrzymał jako wzmocnienie dwa pułki artylerii przeciwlotniczej.

W tym wypadku podział artylerii przeciwlotniczej może być następujący:

- 1/ DP na kierunku głównego wysiłku obrony /szerokość pasa obrony 12 km/ otrzyma jako wzmocnienie jeden paplot SK, co łącznie ze środkami organicznymi wyniesie $/66 + 36 = 102/$ 102 działa; gęstość osłony $/102 : 12 = 8,5/$ 8,5 działa na km frontu;
- 2/ DP na kierunku pomocniczym: z tego jeden pułk na lewym skrzydle broni się na kierunku głównego wysiłku na odcinku 6 km, pozostałe dwa pułki organizują obronę na odcinku 16 km. Wzmocnienia dywizji nie otrzyma, a organiczne środki artylerii przeciwlotniczej dywizji będą użyte na kierunku lewo skrzydłowego pułku, czyli gęstość na tym odcinku wyniesie $/50 : 6 = 8/$ 8 dział na 1 km frontu;
- 3/ DZ - drugi rzut korpusu w rejonie wyjściowym wzmocnienia nie otrzyma. /Razem 72 działa/;
- 4/ KGAPlot zostanie zorganizowana ze środków organicznych i jednego paplot MK. /Razem 72 działa/.

Zatem na kierunku głównego wysiłku obrony gęstość osłony wojsk korpusu wyniesie: $/102 + 50 + 72 + 72 = 296/$,
 $/296 : 18 = 17/$ 17 dział na km frontu. Gęstość osłony dywizji pierwszego rzutu KA będzie wynosiła $2/3$ ogólnej gęstości osłony KA. Na pozostałym odcinku obrony osłona będzie realizowana jedynie organizowanymi środkami artylerii przeciwlotniczej pułków.

Wariant 2: Warunki jak poprzednio, z tym, że korpus został wzmocniony jedną dywizją artylerii przeciwlotniczej.

W tym wypadku podział artylerii przeciwlotniczej może być następujący:

- 1/ DP na kierunku głównego wysiłku obrony /szerokość pasa obrony 12 km/ otrzyma jako wzmocnienie dwa paplot /jeden SK i jeden MK/, co łącznie ze środkami organicznymi wyniesie: $66 + 72 = 138$ / 138 dział; gęstość osłony $138 : 12 = 11,5$ / 11,5 działa na km frontu;
- 2/ DP na kierunku pomocniczym otrzyma jako wzmocnienie jeden paplot SK, zmasowując artylerię przeciwlotniczą na kierunku pułku lewo skrzydłowego broniącego się na głównym wysiłku obrony na odcinku 6 km. Za tym gęstość osłony na kierunku tego pułku wyniesie: $50 + 36 = 86$ / 14 dział na km frontu. Pozostałe pułki pierwszego rzutu dywizji osłaniane są środkami organicznej artylerii przeciwlotniczej tych pułków;
- 3/ DZ - drugi rzut korpusu w rejonie wyjściowym wzmocnienia nie otrzyma. /Razem 72 działa/;
- 4/ KGAPlot zostanie zorganizowana ze środków organicznych i jednego paplot MK. /Razem 72 działa/.

W ten sposób dokonany podział środków artylerii przeciwlotniczej wzmocnienia pozwoli na osiągnięcie na kierunku głównego wysiłku obrony korpusu średnią gęstość 20 dział na 1 km frontu, z tego na dywizje pierwszego rzutu KA przypadnie $2/3$ z ogólnej gęstości osłony. W wypadku, gdy KA będzie organizował obronę w węższym pasie warunki osłony będą korzystniejsze.

Oczywiście mogą być inne warianty podziału artylerii przeciwlotniczej, powyższe przykłady miały na celu jedynie wskazanie ogólnej metody przy dokonywaniu podziału i kalkulacji gęstości artyleryjsko-przeciwlotniczej osłony.

Należy tu zaznaczyć, że w wypadku, gdy drugi rzut korpusu w rejonie wyjściowym nie otrzymał wzmocnienia, to powinien je otrzymać nie później niż na rubieży rozwinięcia do kontrataku.

Wzmocnienie przeprowadza się kosztem korpusnej grupy artylerii przeciwlotniczej o ile jest zorganizowane w składzie dwóch pułków, lub oddziałów i pododdziałów artylerii

przeciwlotniczej, osłaniających mniej ważne kierunki i odcinki.

Dla osłony poszczególnych związków taktycznych korpusu i elementów korpuśnych organizuje się w nich z organicznych i przydzielonych środków artylerii przeciwlotniczej, dywizyjne i korpuśną grupę artylerii przeciwlotniczej według tych samych zasad co w natarciu.

Organiczna artyleria przeciwlotnicza pułków piechoty lub pułków czołgów i artylerii pancernej nie wchodzi w skład DEAPlot, lecz środki jej wlicza się do norm gęstości.

Użycie pułkowych baterii artylerii przeciwlotniczej projektuje z-ca dcy artylerii do spraw artylerii przeciwlotniczej.

Z reguły wykorzystuje się je do osłony batalionów pierwszego rzutu pułków, z możliwością podziału baterii na plutony /pluton 2 działa/. Kierowanie ogniem sprawuje dca baterii /dca plutonów w wypadku podziału baterii na plutony/.

3. Organizacja dowodzenia artylerią przeciwlotniczą w obronie

KA.

Dowodzenie artylerią przeciwlotniczą korpusu jest scentralizowane i polega na stałym i sprawnym kierowaniu jej działalnością bojową, a w sprzyjających warunkach i ogniem, zgodnie z sytuacją naziemną i powietrzną.

Scentralizowane dowodzenie artylerią przeciwlotniczą polega między innymi i na tym, że zastępca dowódcy artylerii korpusu zapewnia sobie wykonanie swej myśli przewodniej po-przez:

- wskazywanie zastępcom dców artylerii dywizji do spraw artylerii przeciwlotniczej i dcy KEAPlot rejonów głównych wysiłków artyleryjsko-przeciwlotniczej osłony i rejonów ugrupowania bojowego grup;

- kontrolę podstawowych zadań.

Dowódca korpusu armijnego dowodzi artylerią przeciwlotniczą po- przez dca artylerii korpusu, a ten z kolei powierza realizację wykonania otrzymanego zadania swemu zastępcy do spraw artylerii przeciwlotniczej, który bezpośrednio kieruje działalnością bojową grup artylerii przeciwlotniczej i ponosi całkowitą odpowiedzialność za należyte wykonanie przez nie zadań bojowych zgodnie z decyzją dcy KA i wytycznymi dowódcy artylerii korpusu.

Rozczłonkowane rozmieszczenie wojsk wzdłuż frontu i na znaczną głębokość utrudnia organizację scentralizowanego kierowania ogniem artylerii przeciwlotniczej na szczeblu korpusu, do czego należy jednak dążyć w sprzyjających warunkach. Szczególnie pożądane jest scentralizowane kierowanie ogniem artylerii przeciwlotniczej korpusu przy wykonywaniu kontrataku przez drugi rzut KA.

W pozostałych wypadkach kierowanie ogniem centralizuje się na szczeblu grup artylerii przeciwlotniczej. Scentralizowane kierowanie ogniem i działalnością bojową grupy obowiązuje jako reguła w okresie przygotowawczym i w czasie prowadzenia walki obronnej.

Sztab Wydziału Artylerii przeciwlotniczej korpusu będzie z reguły rozmieszczony na stanowisku dowodzenia dowódcy artylerii KA.

Dla dowodzenia artylerią przeciwlotniczą w czasie prowadzenia walki Wydział Artylerii przeciwlotniczej organizuje dla zastępcy dowódcy artylerii korpusu do spraw artylerii przeciwlotniczej punkt obserwacyjny, położony w pobliżu punktu obserwacyjnego dcy artylerii korpusu.

Jednak w celu zapewnienia lepszej współpracy pomiędzy dca artylerii, a jego zastępcą do spraw artylerii przeciwlotniczej, szczególnie w czasie walki, bardziej celowym jest rozmieszczenie PO dcy dcy artylerii do spraw artylerii przeciwlotniczej na PO dcy artylerii korpusu.

Podstawowymi środkami dowodzenia grupami artylerii przeciwlotniczej korpusu zarówno w okresie przygotowawczym jak i w toku prowadzenia walki obronnej jest łączność radiowa i przewodowa.

Szczegółowe omówienie obowiązków zastępcy dowódcy artylerii korpusu do spraw artylerii przeciwlotniczej i jego wydziału w zakresie dowodzenia artylerią przeciwlotniczą zostanie dokonane w oddzielnym wykładzie "Praca zastępcy dowódcy artylerii KA do spraw artylerii przeciwlotniczej i Wydziału artylerii przeciwlotniczej przy organizacji artyleryjsko-przeciwlotniczej osłony KA w obronie."

4. Artyleryjsko-przeciwlotnicza osłona wojsk KA w okresie przygotowawczym do obrony.

Najważniejszymi obiektami osłony KA pierwszego rzutu armii w okresie przygotowawczym będą pułkowe rejony obrony pułków pierwszego rzutu, zasadnicze ugrupowanie artylerii /DGA i KGA/, jak również drugie rzuty, stanowiska dowodzenia i punkty obserwacyjne.

Obiekty te powinny być osłaniane z największym nasyceniem, co osiąga się przez odpowiednie ugrupowanie bojowe artylerii przeciwlotniczej,

Ugrupowanie artylerii przeciwlotniczej w obronie korpusu armijnego powinno być przeprowadzone z takim wyliczeniem ażeby większa jej część osłaniała wojska, zajmując pozycje w głównym pasie obrony na jej ważniejszych odcinkach obrony, aby mogła jednocześnie skutecznie osłaniać główne ugrupowanie artylerii, czołgów, odwodów i zabezpieczała w toku walki dogodność przegrupowania oraz manewru drugich rzutów i odwodów.

Artyleria przeciwlotnicza poszczególnych dywizji, tworząc dywizyjne grupy artylerii przeciwlotniczej wykorzystywana jest w pasach działania swoich dywizji. Dywizyjne grupy mogą być wzmocnione artylerią przeciwlotniczą wzmocnienia którą otrzymał korpus. Dywizyjne grupy dywizji pierwszego rzutu osłaniają wojska działające na najbardziej ważnych kierunkach.

Dowódca dywizyjnej grupy artylerii przeciwlotniczej pierwszego rzutu korpusu w czasie organizacji artyleryjsko-

przeciwlotniczej osłony powinien uwzględniać:

- ugrupowanie bojowe dywizji;
- strukturę obrony dywizji /pozycje, rozmieszczenie rejonów przeciwpancernych, system zapór/;
- ugrupowanie artylerii;
- kierunki przygotowywanych kontrataków.

Ugrupowanie bojowe dywizyjnej grupy powinno zabezpieczać niszczenie powietrznych środków napadu npla na podejściach do osłanianych wojsk, umożliwiać dogodność przegrupowania w czasie walki, w celu osłony manewru drugich rzutów i odwodów.

W związku z tym małowalibrowe baterie artylerii przeciwlotniczej rozmieszcza się z uwzględnieniem:

- ważności poszczególnych odcinków /rejonów/ obrony;
- rozmiarów powierzchni zajmowanej przez osłaniane wojska;
- rozmieszczeniem sąsiednich oddziałów artylerii przeciwlotniczej /w tym i innych kalibrów/ i ich zadań;
- konieczności zabezpieczenia dogodności manewru przez cały oddział lub poszczególne pododdziały.

Nie mniej jak jedną trzecia baterii z zasady zajmuje ugrupowanie bojowe w granicach pierwszej pozycji głównego pasa obrony. Pozostałe baterie zajmują ugrupowanie bojowe w granicach drugiej pozycji, przed nią lub za nią. Głębokość rozmieszczenia baterii zależy od postawionego zadania i z zasady powinna odpowiadać głębokości rozmieszczenia osłanianych wojsk. Rozmieszczenie to powinno zapewniać warunki współdziałania ogniowego między poszczególnymi bateriami. Jak wykazują doświadczenia wojenne oraz możliwości techniczne sprzętu małowalibrowej artylerii przeciwlotniczej, najcelowiej jest rozmieszczać czołowe baterie 57 mm w odległości od 1000-2000 m od przedniego skraju obrony. Głębokość ugrupowania osiąga się przez rozmieszczenie artylerii przeciwlotniczej MK w kilku rzutach. Odległość pomiędzy poszczególnymi rzutami oraz bateriami małowalibrowej artylerii przeciwlotniczej powinna wynosić 2-3 km. Ponieważ bataliony pierwszego

rzutu znajdują się w bezpośredniej styczności z nplm i są narażone szczególnie na ataki lotnictwa myśliwsko-bombowego i nurkowego, należy dążyć, aby do ich osłony użyć większą część środków małokalibrowych. Dlatego też organiczne baterie pułków piechoty i przeciwlotnicze karabiny maszynowe powinny być również użyte w pierwszym rzędzie do osłony batalionów pierwszego rzutu, zajmując SO bezpośrednio w ich ugrupowaniu.

Czołowe baterie 37 mm powinny być z reguły rozmieszczone w odległości do 1000 m od przedniego skraju obrony przy zachowaniu odległości między bateriami /plutonami/ do 2 km.

Pododdziały przeciwlotniczych karabinów maszynowych osłaniające ugrupowanie bojowe piechoty zajmują ugrupowanie bojowe w odległości do 800 m od przedniego skraju obrony.

Oddziały średniokalibrowej artylerii przeciwlotniczej korpusu, które wchodzi w skład dywizyjnych grup używa się do osłony dywizji pierwszego lub drugiego rzutu korpusu, jednak w pierwszej kolejności należy je użyć do osłony dywizji pierwszego rzutu broniącego się na najbardziej prawdopodobnym kierunku natarcia npla.

Przy organizacji artyleryjsko-przeciwlotniczej osłony wojsk dywizji pierwszego rzutu, ugrupowanie oddziałów średniokalibrowej artylerii przeciwlotniczej urzutowuje się w głąb z uwzględnieniem ugrupowania bojowego dywizji, systemu obrony przeciwpancernej i ważności poszczególnych odcinków /rejonów/ obrony. Większa część baterii z zasady zajmuje ugrupowanie bojowe w granicach od drugiej pozycji.

Czołowe baterie średniokalibrowej artylerii przeciwlotniczej zajmują stanowiska ogniowe w odległości nie większej niż 3 km od przedniego skraju obrony naszych wojsk. Głębokość ugrupowania osiąga się również przez rozmieszczenie średniokalibrowej artylerii przeciwlotniczej w kilku rzutach. Odległość pomiędzy poszczególnymi rzutami oraz odległość między bateriami w ugrupowaniu bojowym powinny wynosić 3-5 km.

Bliższe wysuwanie SD artylerii przeciwlotniczej MK i SK w stronę przedniego skraju jest niecelowe, gdyż

nieznaczne nawet wahania przedniego skraju obrony mogłyby spowodować konieczność przymusowej zmiany SO przez większość baterii czołowych, co znacznie osłabiłoby osłonę batalionów pierwszego rzutu w decydujących momentach walki.

W osłonie wojsk w obronie należy dążyć, aby artyleria przeciwlotnicza, szczególnie czołowe baterie, była rozmieszczona w rejonach przeciwpancernych lub za nimi w gotowości do prowadzenia ognia do celów powietrznych i atakujących czołgów npla. Jeżeli możliwości takich nie ma SO zabezpiecza się zaporami przeciwczołgowymi.

W wypadku, gdy ataki czołgów nieprzyjaciela są wspierane jego lotnictwem, zasadniczym celem dla artylerii przeciwlotniczej jest lotnictwo. W wypadku przerwania się czołgów npla w rejon stanowisk ogniowych artylerii przeciwlotniczej niszczy je ona własnym ogniem.

Każda bateria powinna posiadać conajmniej dwa zapasowe, SO, przystosowane do OPatom i w miarę możliwości wyposażone zauszczasu w środki łączności. Ułatwia to szybkie przejście na te stanowiska w wypadku wykrycia, ostrzału artyleryjskiego lub bombardowania zasadniczych SO.

Przy wyborze SO artyleria przeciwlotnicza posiada pierwszeństwo przed innymi rodzajami artylerii i może w wyjątkowych wypadkach wyjść nawet poza linię rozgraniczenia z sąsiadami.

Zasady rozmieszczenia SD doów DGAPlot i RSWN /radiolokacyjnych stacji wykrywania i naprowadzenia/ są analogiczne jak w warunkach natarcia.

DP /wzgl. DZ/ drugiego rzutu korpusu zajmuje rejon ześrodkowania w odległości 20 i więcej kilometrów od przedniego skraju obrony, w gotowości do wykonania zdecydowanych kontrataków lub obrony drugiego pasa. Dywizyjna grupa artylerii przeciwlotniczej dywizji drugiego rzutu osłania zasadnicze ugrupowanie swojej dywizji.

Planując rozmieszczenie artylerii przeciwlotniczej do osłony dywizji drugiego rzutu korpusu w rejonie ześrodkowania należy uwzględnić:

- konieczność współdziałania ogniowego ze średniokalibrową, małokalibrową artylerią przeciwlotniczą KGAPlot, która będzie z reguły użyta do osłony korpusnej grupy artylerii, SD i odwodów korpusu i której SO będą znajdowały się w rejonie między pierwszym a drugim rzutem korpusu;
- możliwość osłony przez baterie SK z tych samych SO dywizji w czasie formowania kolumn i w początkowej fazie marszu z rejonu ześrodkowania na podstawy wyjściowe do kontrataku.

Obydwa warunki zostaną spełnione, przy wysunięciu w stronę przedniego skraju rejonu ześrodkowania SO baterii SK i wyborze tych SO w pobliżu przyszłych marszrut dywizji.

Korpusną grupę artylerii przeciwlotniczej organizuje się z organicznej i przydzielonej do korpusu artylerii przeciwlotniczej w składzie około dwóch pułków artylerii.

Zadaniem korpusnej grupy artylerii przeciwlotniczej /KGAPlot/ jest osłona korpusnej grupy artylerii, SD i odwodów korpusu.

Należy dążyć do takiego rozmieszczenia KGAPlot, które zapewniając wykonanie podstawionych jej zadań umożliwiłoby jednocześnie powiązanie ognia średniokalibrowej artylerii przeciwlotniczej /a w wypadku przydzielenia pułku małokalibrowej artylerii przeciwlotniczej, również i ognia tej artylerii /korpusu w jeden ogólny system przez łączność ogniową KGAPlot z dywizyjnymi grupami artylerii przeciwlotniczej zarówno dywizji pierwszego jak i drugiego rzutu. Jednocześnie należy dążyć do tego, aby ogień KGAPlot wzmacniał osłonę wojsk dywizji pierwszego rzutu korpusu.

Celem ukrycia przed obserwacją npla głównego ugrupowania wojsk własnych w okresie przygotowawczym, do czasu rozpoczęcia przez npla natarcia lub rozpoczęcia artyleryjskiego kontrataku z naszej strony, ogień do samolotów npla prowadzi ograniczona, specjalnie do tego celu wydzielona ilość artylerii przeciwlotniczej.

W wypadku stwierdzenia lub utrzymania danych o przygotowaniach nppha do napadu tonowego z powietrza artyleria

przeciwlotnicza prowadzi ogień do wszystkich bez wyjątku samolotów npla bez żadnych ograniczeń.

Ponadto należy również szeroko stosować baterie /plutony/ wędrownie, szczególnie na tych odcinkach, gdzie nasycenie artylerią przeciwlotniczą jest małe. Zadaniem pododdziałów wędrownych artylerii przeciwlotniczej jest wprowadzenie nieprzyjaciela w błąd odnośnie ilości i ugrupowania artylerii przeciwlotniczej. Szczegółowe plany działania pododdziałów wędrownych opracowuje się w sztabach grup artylerii przeciwlotniczej.

5. Artyleryjsko-przeciwlotnicza osłona wojsk KA w okresie walki obronnej.

a/ Pierwszy etap walki.

W pierwszym etapie walki obronnej należy wyróżniać następujące zagadnienia charakterystyczne z punktu widzenia artyleryjsko-przeciwlotniczej osłony:

1. osłona walki i wycofania się oddziałów w pasie przesłaniania;
2. osłona oddziałów odpierających rozpoznanie nieprzyjaciela walką.

Jeżeli korpus organizuje obronę bez styczności z nieprzyjacielem walka zaczyna się po nawiązaniu styczności z nieprzyjacielem przez oddziały w pasie przesłaniania. Celem walki w pasie przesłaniania jest wzbronienie nplowi podjęcia do przedniego skraju obrony, zajęcia przez niego rejonów zastrzeżenia i podstaw wyjściowych do natarcia.

W obronie organizowanej bez styczności z nplem, po podjęciu npla do pasa przesłaniania walkę z nim przejmują oddziały wydzielone wysyłane ze składu dywizji lub korpusu.

Gdy OW wysyłane są ze składu dywizji pierwszego rzutu KA walką ich kierują bezpośrednio dowódcy DP. Dla artylerijsko przeciwlotniczej osłony tych oddziałów wydziela się ze składu dywizyjnych grup artylerii przeciwlotniczej pierwszego rzutu odpowiednią ilość środków. Natomiast, gdy OW wysyła korpus ze swego składu, wówczas jego walką kieruje dowódca KA przy pomocy sztabu KA. Również i w tym wypadku należy wydzielić odpowiednią ilość baterii do osłony walki OW. Zazwyczaj osłona OW będzie realizowana środkami artylerii przeciwlotniczej tego związku, który OW organizuje i kieruje jego walką.

W każdym konkretnym wypadku ilość artylerii przeciwlotniczej przewidzianej do osłony walki OW będzie uzależniona od sił i środków przydzielonych do jego składu. Np.: OW został zorganizowany w sile wzmocnionego batalionu piechoty, wówczas do jego osłony można wydzielić jedną - dwie baterie artylerii przeciwlotniczej. Najczęściej będzie to 37 ~~mm~~ organiczna bateria artylerii przeciwlotniczej pułku, który wydzielił ze swego składu jeden z batalionów do OW oraz jedną baterię wyznaczoną dodatkowo ze składu danej DGAPlot lub KGAPlot.

Takie użycie artylerii przeciwlotniczej musi być zawsze przewidziane i ujęte w "PLANIE ARTYLERYJSKO-PRZECIWLOTNICZEJ OSŁONY" opracowywanym przez szefę dowódcy artylerii dywizji do spraw artylerii przeciwlotniczej, o ile OW wysyłany jest ze składu dywizji pierwszego rzutu KA. Natomiast w wypadku wysłania OW ze składu korpusu, zagadniczo to powinien ująć w swoim planie zastępca dowódcy artylerii korpusu do spraw art. plot.

Jeżeli nieprzyjaciół przeprowadza rozpoznanie walką, wówczas w odparciu oddziałów rozpoznawczych bierze udział piechota wspierana wszystkimi środkami ogniowymi na oddzinku natarcia npla oraz część artylerii z pułkowych i dywizyjnych grup artylerii. Nacierającego nieprzyjaciela niszczy się ogniem piechoty i artylerii oraz kontratakami drugich rzutów batalionów, a niekiedy nawet pułków. Jeśli natarcie oddziałów rozpoznawczych npla jest wsparte lotnictwem, to

Artyleria przeciwlotnicza danej grupy prowadzi ogień wżystkimi środkami /w miarę zasięgu/ nie wykonując jednak manewru sprzętem. Również i to działanie artylerii przeciwlotniczej musi być ujęte w "PLANIE ARTYLERYJSKO-PRZECIWLOTNICZEJ OSŁONY DYWIZJI".

b/ Drugi etap walki:

Zadaniem tego etapu jest walka w celu odparcia ataku picchoty i czołgów npla oraz utrzymanie przedniego skraju obrony.

Ten etap walki obronnej KA rozpoczyna się od momentu wykonania kontrprzygotowania artyleryjskiego i lotniczego, a na tych kierunkach, gdzie nie jest ono wykonywane - z chwili rozpoczęcia przez npla artyleryjskiego przygotowania ataku.

Korpus armijny broniący się na głównym wysiłku obrony bierze udział w artyleryjskim kontrprzygotowaniu według planu dowódcy artylerii armii.

W artyleryjskim kontrprzygotowaniu można wyróżnić następujące charakterystyczne okresy:

- manewr sprzętem /z głębi frontu/ w celu zajęcia SO przez oddziały artylerii wyznaczone do wzięcia udziału w artyleryjskim kontrprzygotowaniu;
- wykonanie artyleryjskiego kontrprzygotowania;
- odejście artylerii z SO do poprzednich rejonów rozmieszczenia.

Oskłonę artylerii biorącej udział w artyleryjskim kontrprzygotowaniu realizują grupy artylerii przeciwlotniczej dywizji pierwszego rzutu KA oraz korpusna grupa artylerii przeciwlotniczej z dotychczas zajmowanych SO. Wykonywanie na ten czas specjalnego manewru sprzętem artylerii przeciwlotniczej w korpusie jest niecelowe, gdyż i tak na tym kierunku korpus będzie posiadał zazwyczaj większą część artylerii przeciwlotniczej.

Ponadto gęstość osłony artylerii biorącej udział w artyleryjskim kontrprzygotowaniu ogólnie wzrośnie gdyż

wyznaczone do udziału w nim oddziały artylerii z innych związków taktycznych powinny otrzymać na okres artyleryjskiego kontrprzygotowania środki artylerii przeciwlotniczej do ich osłony, kosztem tego związku, z którego zostały wyznaczone.

Zadaniem tej artylerii przeciwlotniczej będzie osłona przemarszu oddziałów artylerii z dotychczasowych rejonów rozmieszczenia do rejonów SO wyznaczonych na okres artyleryjskiego kontrprzygotowania oraz osłona tych oddziałów na SO i w czasie marszu powrotnego do tych rejonów, z których została ona wyprowadzona.

To zagadnienie powinno znaleźć również swoje odbicie w planie artyleryjsko-przeciwlotniczej osłony wojsk korpusu, szczególnie w zakresie zaplanowania SO dla artylerii przeciwlotniczej przybywającej wraz z oddziałami artylerii z innych związków taktycznych.

Jeżeli na podstawie decyzji Frontu /armii/ ma być wykonane również lotnicze kontrprzygotowanie, ważnym zagadnieniem jest organizacja współdziałania artylerii przeciwlotniczej z lotnictwem myśliwskim. Organizuje się je na ogólnych zasadach z uwzględnieniem szczegółowych wytycznych na okres lotniczego kontrprzygotowania, które to wytyczne zaleca decyzyjnie artylerii korpusu do spraw artylerii plot otrzymuje z wydziału art. plotż armii, lub oddziału art. plot. Frontu.

Z kolei omówię działanie grup artylerii przeciwlotniczej korpusu w wypadku, gdy nie przewiduje się artyleryjskiego kontrprzygotowania.

Po rozpoczęciu artyleryjskiego i lotniczego przygotowania ataku przez npla wojska korpusu kryją się w transzejach i przygotowanych schronach prowadząc nieustanną obserwację oraz zwalczając ogniem środków dyżurnych grupy rozpoznawcze i grupy saperów nale usiłując wykonać przejścia w zaporach przed przednim skrajem obrony.

W czasie lotniczego przygotowania ataku lotnictwo nieprzyjaciela działa przeważnie ze średnich wysokości,

przechodzą na zakończenie do działań na małych wysokościach. Możliwe jest również wykonanie przez lotnictwo npla uderzeń atomowych. Obiektami masowej działalności lotnictwa npla w tym okresie mogą być:

- pułki pierwszego rzutu dywizji broniące się na kierunku głównego uderzenia npla;
- artyleria na SO;
- odwody;
- stanowiska dowodzenia;
- drogi dowozu i ewakuacji;
- źródła zaopatrywania.

Zadania te będzie wykonywała przede wszystkim lotnictwo myśliwsko-bombowe i bombowe npla.

Stąd wniosek, że głównym zadaniem poszczególnych grup artylerii przeciwlotniczej, szczególnie pierwszego rzutu KA, będzie w tym okresie niedopuszczenie lotnictwu npla do wykonania zmasowanych i atomowych uderzeń na oddziały broniące się na kierunku głównego uderzenia npla, zadać mu poważne straty i zmusić go do zaniechania działań, lub przejścia na inne formy walki, mniej skuteczne.

Realizując to zadanie grupy artylerii przeciwlotniczej korpusu w ścisłym współdziałaniu między sobą i sąsiadami wykorzystując całą moc swego ognia, niszczą na podejściach do przedniego skraju obrony naszych wojsk te samoloty npla, którym udało się przerwać po-przez osłonę naszych myśliwców.

Ogniem grup w tym etapie kierują bezpośrednio dowódcy grup artylerii przeciwlotniczej.

W wypadku wykonania uderzenia atomowego przez npla w ramach jego artyleryjskiego przygotowania zca dowódcy artylerii do spraw artylerii przeciwlotniczej /dca DGAPlot, dca KGAPlot/ powinni:

- natychmiast zbadać sytuację w rejonie napadu atomowego, ustalić położenie i stan grup /oddziałów/ artylerii przeciwlotniczej oraz przedsięwziąć środki mające na celu odtworzenie ich ugrupowania bojowego, jeśli zostało ono naruszone;

- zorganizować dodatkowe rozpoznanie przeciwnika;
- odtworzyć naruszoną łączność i dowodzenie;
- w razie konieczności zorganizować zabiegi sanitarne.

Z chwilą rozpoczęcia ataku przez npla głównym zadaniem obrony jest odparcie uderzenia czołgów npla.

W wykonaniu tego zadania może wziąć udział również artyleria przeciwlotnicza grup pierwszego rzutu, /szczególnie czołowe baterie, których SO znajdują w rejonie pierwszej pozycji/ jeżeli na osłanianie wojska nie działa w tym czasie lotnictwo nieprzyjaciela. W wypadku jeżeli czołgi przerwały się na poszczególnych odcinkach i zagrażają bezpośrednio stanowiskom ogniowym artylerii przeciwlotniczej, wówczas prowadzi się ogień w obronie bezpośredniej bez względu na obecność celów powietrznych.

Gdy nieprzyjaciel rozwijając swoje natarcie zagraża przekłamaniu pierwszej pozycji dowódcy DP pierwszego rzutu KA pobierają decyzję do wykonania kontrataków w tym drugim rzutami. Kontrataki drugich rzutów dywizji broniących się w głównym pasie obrony osłaniają grupy artylerii przeciwlotniczej danej dywizji.

e/ Trzeci etap walki:

W tym etapie walki obronnej KA, mającym na celu zniszczenie npla, który włamał się w głąb obrony najważniejszymi momentami działalności bojowej grup artylerii przeciwlotniczej będą:

1. osłona kontrataku drugiego rzutu KA;
2. osłona przejścia drugiego rzutu KA do obrony drugiego pasa w wypadku, gdy kontratak drugiego rzutu KA okaże się niecelowy.

Rozpatrzyć z kolei zagadnienie artylerijsko-przeciwlotniczej osłony dywizji, drugiego rzutu korpusu w czasie przemarszu z rejonu zgromadzenia na podstawę wyjściową do kontrataku.

Wykonanie zadania przez dywizję drugiego rzutu KA będzie uzależnione w dużej mierze od skutecznej jej osłony przed uderzeniami lotnictwa npla na cały okres jej działań.

Szczególnie ważnymi momentami w działalności dywizji drugiego rzutu KA, wymagającymi zorganizowanej i gruntownie przemyślanej osłony są:

1. wyciąganie i formowanie kolumn marszowych;
2. przemarsz dywizji z rejonu ześrodkowania na podstawę wyjściową do kontrataku;
3. rozwinięcie dywizji na podstawie wyjściowej do kontrataku;
4. wykonanie kontrataku.

Przemarsz dywizji z rejonu ześrodkowania na podstawy wyjściowe do kontrataku odbywa się po wyznaczonych marszrutach. Artylerię przeciwlotniczą SK i MK, osłaniającą dywizję w rejonie ześrodkowania, włącza się na czas marszu zawczasu do kolumn oddziałów /pododdziałów/ dywizji.

Dowódcy oddziałów /pododdziałów/ artylerii przeciwlotniczej biorą udział w rekonosansie doów ogólnowojskowych, zapoznają się z marszrutami, składem poszczególnych kolumn, miejscami, i czasem włączenia do kolumny. Dowódca dywizyjnej grupy artylerii przeciwlotniczej powinien również zawczasu przeprowadzić rekonosans SO w rejonach planowanych podstaw wyjściowych do kontrataku, z uwzględnieniem podporządkowanych mu na ten okres oddziałów artylerii plot.

Przy podziale artylerii przeciwlotniczej na kolumny należy zapewnić najsilniejszą osłonę najważniejszym elementem przyszłego ugrupowania dywizji, to jest pułkiem pierwszego rzutu, dywizyjnej grupie artylerii drugiemu rzutowi.

Przed włączeniem do kolumn część baterii SK, a mianowicie baterie wysunięte najdalej do przodu, będą użyte do osłony formowania kolumn dywizji i ich wymarszu z rejonu ześrodkowania.

W czasie marszu, w razie zaatakowania kolumny przez lotnictwo myśliwsko-bombowe lub nukkujące, baterie MK prowadzą ogień krótkich przystanków. Baterie SK w czasie przemarszu ognia nie prowadzą.

Ponadto w czasie przemarszu dywizji z rejonu ześrodkowania na podstawy wyjściowe do kontrataku będzie ona osłaniana również przez część środków KGAPlot, a w końcowej fazie marszu przez znaczną część środków dywizyjnej grupy artylerii przeciwlotniczej tej dywizji w pasie, której ma być kontratak wykonany. Niezależnie od artylerii przeciwlotniczej przemarsz dywizji będzie osłaniany przez własne lotnictwo myśliwskie.

W sumie stwarza to korzystne warunki OPLOT dywizji i w pełni zabezpiecza ją przed zaskoczeniem z powietrza.

Z uwagi na to, że korpus organizujący obronę będzie z reguły wzmocniony odpowiednio mniejszą ilością środków artylerii przeciwlotniczej, niż miałyby to miejsce w warunkach natarcia, jego drugi rzut będzie osłaniany w rejonie ześrodkowania jedynie środkami organicznymi dywizji.

Jednak z chwilą przejścia do wykonania kontrataku powinien otrzymać dodatkowe wzmocnienie artylerią przeciwlotniczą kosztem KGAPlot /o ile jest w składzie dwóch pułków/ lub tej dywizji, która wykonuje w danym etapie drugorzędne zadanie.

Wzmocnienie to będzie realizowane przez zmianę podporządkowania, które nastąpi z chwilą wyruszenia dywizji z rejonu ześrodkowania. W takim wypadku najcelowiciej jest zmianować podporządkowany oddział artylerii przeciwlotniczej od razu w rejon podstawy wyjściowej na uprzednio rozpoznane SO.

Zapewni to dywizji skuteczną osłonę w czasie rozwijania swoich sił na podstawie wyjściowej do kontrataku.

O przewidywanej zmianie podporządkowania oraz sygnale, na który ma być wykonany określony manewr do DGAPlot /KGAPlot/ muszą być powiadomieni jeszcze w okresie przygotowawczym. Mogą być również stosowane inne formy zmiany podporządkowania.

Z chwilą podjęcia dywizji na podstawie wyjściowej, oddziały jej rozwijają się przyjmując ugrupowanie bojowe do kontrataku. Pododdziały artylerii przeciwlotniczej

w miarę rozwijania się kolumn marszowych wychodzą z jej szronów i zajmują rozpoznane uprzednio SO twarząd z uprzednio zmanowrotanym tam pułkiem art. plot. określone ugrupowanie bojowe dywizyjnej grupy artylerii przeciwlotniczej.

W celu zapewnienia skutecznej osłony wojsk dywizji wykonującej kontratak należy jej zapewnić gęstość osłony taką jak w natarciu doznaczy od 17-20 dział na km frontu.

Ponadto należy pamiętać, że osłona dywizji na podstawie wyjściowej do kontrataku będzie wzmocniona ogniem części środków DGAPlot tej dywizji w pasie, której kontratak będzie wykonywany. Osłona wojsk wykonujących kontratak będzie realizowana według tych samych zasad co w natarciu. W związku z powyższym dowódca DGAPlot drugiego rzutu KA już w okresie przygotowawczym powinien opracować plany przesunięcia ugrupowania bojowego grupy zgodnie z przewidzianymi wariantami kontrataków z uwzględnieniem oddziałów artylerii przeciwlotniczej, które zostaną mu na ten okres podporządkowane.

W wypadku niecelowości kontrataku lub braku warunków na jego wykonanie /np. włamanie npla na szerokim froncie przeważającymi siłami, lub wykonania napadu atomowego na drugi rzut i odwody KA/ dowódca KA za zezwoleniem dow. armii może przejść swym drugim rzutem do obrony drugiego pasa lub pozycji pośredniej i pozycji ryglowych pomiędzy pasami obrony. W takim wypadku dywizyjna grupa artylerii przeciwlotniczej dywizji drugiego rzutu KA organizuje jego osłonę według tych samych zasad co w obronie. Celowym jest, aby dowódca DGAPlot już w okresie przygotowawczym znał plan działania dywizji na wypadek przejścia jej do obrony drugiego pasa, oraz aby zawczasu przewidział również SO dla swojej grupy.

Wnioski końcowe.

1. Artyleria przeciwlotnicza jest jednym z podstawowych środków osłony wojsk KA w obronie, gdyż znajduje się ona bezpośrednio w ugrupowaniach bojowych związków ogólnowojskowych i ma możliwość skutecznej ich osłony we wszystkich okresach i etapach walki.

2. Większość sił artylerii przeciwlotniczej używa się do osłony oddziałów /związków/ broniących się na kierunku głównego wysiłku obrony.
3. Wojska KA w obronie powinny być osłaniane ze średnią gęstością 12-15 dział na km frontu, a na kierunku głównego wysiłku obrony gęstość powinna być zwiększona do osiągniętej w natarciu to znaczy 20-25 dział na km frontu.
4. Kierowanie ogniem artylerii przeciwlotniczej jest z reguły scentralizowane na szczeblu DGAPlot, w korzystniejszych warunkach może być scentralizowane na szczeblu KA.
5. KA organizujący obronę w pierwszym rzucie armii na głównym kierunku uderzenia npla może być wzmocniony od dwóch pułków do dywizji artylerii przeciwlotniczej.

STARSZY WYKŁADCA TAKTYKI
ART. PLOT.

/// K O S T R Z E W S K I
mjr.

Odbite 50 egz.

Egz. nr. 1-50 bibl. tajna
Wyk. mjr. KOSTRZEWSKI
Druk. Kozłowska
Nr. ks. 3201/Wyszcz.

